

Forum Czystego Powietrza 2026 - kontrola NIK punktem wyjścia do dyskusji o realizacji uchwał antysmogowych

4.3.2026 - | Najwyższa Izba Kontroli

Zanieczyszczone powietrze wciąż pozostaje jednym z najpoważniejszych zagrożeń zdrowotnych w wielu krajach. O tym, jak skutecznie mu przeciwdziałać, debatowali uczestnicy Forum Czystego Powietrza 2026. Wśród nich ekspert NIK, który przedstawił wyniki kontroli dotyczące realizacji uchwał antysmogowych przez gminy.

Zorganizowane przez Marszałka Województwa Mazowieckiego, Mazowiecką Agencję Energetyczną oraz Miasto Stołeczne Warszawa, Forum Czystego Powietrza zgromadziło ponad 200 urzędników, doradców i specjalistów: przedstawicieli administracji publicznej, rządu, Komisji Europejskiej oraz ekspertów branżowych, których łączy wspólny cel – czyste powietrze, klimat i transformacja energetyczna.

Smog nie zna granic administracyjnych, ale to samorządy najczęściej znajdują się na pierwszej linii walki o czyste powietrze. Dlatego to właśnie do nich skierowany był program pierwszego dnia Forum.

Znalazło się w nim 15 sesji i warsztatów, poświęconych tworzeniu rekomendacji zmian w przepisach i programach oraz wypracowywaniu optymalnych rozwiązań. Dotyczyły one m.in. szacowania poziomu energochłonności budynków, tworzenia gminnych programów dotacyjnych, polityki antysmogowej oraz wdrażania niskoemisyjnych rozwiązań. Spotkanie stanowiło okazję do wymiany wiedzy i doświadczeń między praktykami i specjalistami z różnych obszarów – pracownikami gmin i organizacji pozarządowych oraz ekspertami zewnętrznymi, zajmującymi się ochroną powietrza w Polsce.

Drugiego dnia Forum odbyły się sesje plenarne i debaty eksperckie dotyczące wdrażania lokalnych strategii ochrony powietrza i klimatu oraz barier finansowych, utrudniających transformację energetyczną w samorządach. Eksperci poruszyli również temat znaczenia skutecznej komunikacji z mieszkańcami. Dyskusje panelowe poprzedziła prezentacja przedstawiciela Komisji Europejskiej na temat wyzwań i kierunków działania w zakresie ochrony powietrza a także wystąpienie **Mariusza Gorczycy, p.o. wicedyrektora Małopolskiej Delegatury NIK w Krakowie**, który zaprezentował **wyniki i wnioski z kontroli nt. realizacji uchwał antysmogowych**.

- Kwestia zapewnienia Polakom odpowiedniej jakości powietrza jest zagadnieniem niezwykle istotnym dla jakości ich życia. To również bardzo ważny obszar działań Najwyższej Izby Kontroli, a szczególnie jej Delegatury w Krakowie. Małopolska jest bowiem jednym z województw najbardziej dotkniętych problem zanieczyszczonego powietrza – mówił Mariusz Gorczyca. Zaznaczył, że kontrola NIK wykazała nieskuteczność działań podejmowanych przez samorządy na rzecz wdrożenia uchwał antysmogowych.

- Na terenie pięciu województw objętych kontrolą wciąż działało niemal 800 tysięcy tzw. kopciuchów – referował dyrektor Gorczyca i dodał, że według szacunków NIK ich likwidacja może w skontrolowanych gminach zająć od dwóch do nawet 24 lat.

Jak pokazują badania, większość Polaków postrzega zanieczyszczenie powietrze jako poważne

zagrożenie dla zdrowia. Dlatego Forum Czystego Powietrza miało umożliwić wypracowanie odpowiedzi na te obawy, stanowiąc platformę wymiany doświadczeń i współpracy samorządów, administracji centralnej i ekspertów, których wspólnym celem jest skuteczna walka ze smogiem i przyspieszenie transformacji energetycznej. Organizatorzy Forum podkreślają, że postulaty i zalecenia z dwudniowego wydarzenia zostaną przekazane właściwym instytucjom i organom administracji, aby następnie mogły zostać przełożone na konkretne rozwiązania.

<https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/forum-czystego-powietrza-2026-kontrola-nik-punktem-wyjscia-do-dyskusji-o-realizacji-uchwal-antysmogowych.html>